

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@panasztestulet.hu

🌐: www.panasztestulet.hu

Ügyszám: FRP/578/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

263/2013. (IX. 18.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2012. július 13-án előterjesztett **panaszát** a 2013. szeptember 18-án – dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv –a BRFK ... Kerületi rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2012. július 12-én kelt panaszbeadványát 2012. július 13-án érkezett a Testület, amelyben a panaszos a 2012. július 7-én tapasztalt rendőri fellépést kifogásolta.

I.

1) A panaszos panaszbeadványában előadta, hogy 2012. július 7-én Budapesten a D. úton haladt egy tanárnő ismerősével a H. tér felől az A. sor irányába, mivel a buszokat közterületi rendezvény miatt elterelték. A B. utca kereszteződése után a járdán – a ... Rendőrség állományaiba tartozó rendőrök állták útjukat és megakadályozták a továbbhaladást. A rendőrség azt a tájékoztatást adta, hogy a B. utca irányába a panaszos tovább tud haladni.

A B. utca * szám vonalában – 14 óra 39 perc körüli időben – észlelte a panaszos és társa, hogy az utca és a járda teljes szélességében acél kordonnal lett elzárva, ami mögött a

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) állományába tartozó rendőrök tartózkodtak.

A kordonnál álló egy – a azonosító számot viselő – rendőrtől megfelelő hangerővel, érthető nyelven a panaszos tájékoztatást kért az útlezárás okáról és a továbbhaladás lehetőségéről. A rendőr következőképpen reagált: „Nem tudom, az a feladatom, hogy itt álljak...” Ezt az információt panaszos és társa nem tudta elfogadni tájékoztatásként, ezért megpróbáltak a helyszínen tartózkodó további rendőrtől információt szerezni a továbbhaladás lehetőségéről, és azt a választ kapták, hogy „rendezvény biztosítása miatt van lezárva” a terület. A panaszos tudatta egy rendőrrel, hogy semmiféle rendezvénynek nincsen látható jele a környéken, valamint, hogy a bejelentett rendezvény majd csak két órával később fog elkezdődni, de egy másik helyszínen. A panaszos kérte, hogy hívják oda a helyszín biztosítás parancsnokát, a „valós tartalmú információk megszerzése érdekében”. A panaszos ennek hatására megtudta a helyszín biztosítás parancsnok nevét, aki akkor nem tartózkodott a helyszínen.

A panaszos előadta, hogy „nehézségek és jelentős idővesztés” árán tudta társával útját folytatni.

A panaszos kérte, hogy a panaszában leírt – véleménye szerint a szabad mozgáshoz, a tisztességes eljáráshoz jogait sértő – eljárást a Testület vizsgálja ki, és adjon választ arra, hogy miért szükséges órákkal és több kilométerrel egy rendezvény helyszínétől területlezárást végrehajtani, illetve, hogy a rendőrség miért nem ad a valóságnak megfelelő tájékoztatást a továbbhaladás lehetőségéről.

A panaszos egy CD lemezt csatolt panaszához, amely azonban nem tartozott hang, csak kép, ezért az előadó testületi tag felhívta a panaszost, hogy szíveskedjék megküldeni a hozzátartozó hanganyagot is, amennyiben a panaszos rendelkezésére áll ilyen felvétel.

2) A panaszos 2012. július 26-án kelt panasz kiegészítésében jelezte, hogy ismételten elküldött egy CD lemezt a Testületnek, amelyen az esettel kapcsolatos hanganyag másolata található.

a) A panaszos által beküldött első hangfelvételen a panaszos érdeklődik az útlezárás oka felől. Az elsőként megszólított járőr valóban tanácstalan, mivel a panaszossal egy időben jelenlévő hölgy kicsit ingerülten kérdezi, hogy hogyan tudna eljutni valamelyik buszmegállóba, azonban az ekkor odalépő rendőr tisztán érthetően válaszol a panaszos kérdésére, nevezetesen, hogy rendezvény miatt van lezárva az adott útszakasz. A kapott választ a panaszos cáfolja, mely szerint nincsen rendezvény, mire a rendőr elismétli, hogy a rendezvény biztosítása miatt van lezárva az utca. A panaszossal jelenlévő hölgy felszólítja a rendőrt, hogy adjon neki alternatív útvonalat. A rendőr megkérdezi, hogy hová szeretnének eljutni, amire a hölgy nem felel, annyit mond, hogy a *-as buszról leszállt, mert gondolta, hogy földalattival megy, de a földalatti nem közlekedik. (A Testület megjegyzi, hogy a hölgy végig egyes szám első személyben beszél a hozzá többes számban intézett kérdésre, így valószínűsíthető, hogy a panaszos állítása ellenére nem ismerőse.) Ezt követően a hölgy tovább gyalogolt, mivel a buszvezető azt a tájékoztatást adta, hogy kihagy két megállót. A hölgy mérgesen veszi tudomásul, hogy a rendőr kollégák korábbi tájékoztatása ellenére innen is vissza kell fordulnia, és ő innen messzire menne dolgozni. A panaszos időközben a

hangfelvételre koncentrálna elismétli, hogy pontosan hol tartózkodnak, nem tudnak tovább menni, majd megállapítja, hogy ez jogellenes fogva tartásnak minősül, érthető választ nem kapnak a lezárás okáról, majd megemlíti, hogy a rendőr a helyszíni biztosítás parancsnokát esetleg megpróbálhatná elérni telefonon. A hölgy időközben aziránt érdeklődik, hogy az itt lakók hogyan közlekednek, mire a rendőr közli, hogy őket természetesen átengedik, erre a hölgy felszólítja, hogy őt is engedje át, mert neki 7 óráig oda kell érnie, ahová tart. A rendőr udvarias hangon közli a hölgygel, hogy sajnos nem engedheti át, de felajánlja, hogy nagyon szívesen szól a helyszíni biztosítás parancsnokának. A panaszos közli, hogy ő szeretné és megvárja a parancsnok urat, a hölgy azonban mást mond, amit a panaszos hangjától nem lehet érteni, a mondat végéből annyi érthető, hogy ő nem akar visszagyalogolni oda a sok cuccával a negyven fokban ahonnan jött, mert az messze van.

b) A panaszos által csatolt második hangfelvétel – mely mindössze 12 másodperc hosszúságú – a panasz szempontjából értékelhetetlen, mivel a rendőrök által adott semmilyen tájékoztatás nem hallható rajta, csupán annyi, hogy a panaszos visszakérdez, hogy kitől kapta ezt az információt, majd közli, hogy „ez vicc”. A hölgy elismétli a rendőrök által megjelölt nevet, majd a panaszos azt mondja, hogy „uraim, ez csúcs”.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az ORFK Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes – a BRFK – rendőri szervtől, valamint megküldeni kérte az ügygel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját.

1) A Testület első megkeresésére érdemi választ nem kapott az ügyben, majd egy későbbi, megismételt adatkérés nyomán a BRFK Rendészeti Helyettese (a továbbiakban: Rendészeti Helyettes) azt a tájékoztatást adta, hogy az ügyre vonatkozóan egy másik – szintén a panaszos által előterjesztett, ugyanazon a napon történt későbbi, FRP/580/2012/Pan. számú – beadvány kapcsán már tájékoztatást nyújtott, illetve válaszolt a Testület ezen panasszal kapcsolatban feltett kérdéseire. A két tájékoztatás az alábbiakra terjedt ki.

2012. július 7-én a panaszban megjelölt időpontban és helyszínen a Szivárvány Misszió Alapítvány által bejelentett, a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (a továbbiakban: Gytv.) hatálya alá tartozó vonulós rendezvény rendőri biztosításának végrehajtása zajlott.

A rendezvény rendőri biztosításának megszervezésekor a BRFK Rendészeti Szervek egyik Osztálya felvette a kapcsolatot az operatív szervekkel, mivel tájékoztatásuk, valamint az elmúlt évek tapasztalatai alapján számítani lehetett a rendezvény megzavarására különböző radikális csoportok és személyek részéről, illetve a rendezvényt megzavarni szándékozó személyek agresszív, rendezvaró magatartására. A kapott információk alapján tervezték meg a rendőri biztosítást, valamint jelölték ki azokat a területeket melyeknek lezárása indokolt volt.

A főváros területén a Szivárvány Misszió Alapítvány által bejelentett rendezvényen kívül, egyéb, a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvény, valamint ellendemonstrációt is bejelentettek.

A rendőrség feladata a bejelentett ellendemonstrációk miatt kettős volt. „Egyrészt mindenkinek biztosítani kellett a gyülekezési jog gyakorlását, másrészt fel kellett ismerni, hogy melyik joggyakorlás az, amely átlépve a törvényességi kereteket, már akadályozza a másik alkotmányos jog gyakorlását. Egyértelműen el kellett határolni a bejelentett rendezvényeket, de a megközelíthetőséget, valamint a távozási lehetőségeket is – fokozott figyelemmel – kellett biztosítani.”

A BRFK Közlekedésrendészeti Főosztály ált. számú közlekedésrendészeti intézkedése alapján került sor lezárásokra a főváros területén, a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 44. § és a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 14. §-a alapján, amelyről a FŐVINFORM tájékoztatása, illetve a rendőri biztosításba beosztott állomány eligazítása megtörtént.

A jól észlelhető, kordonnal lezárt területre csak a rendezvény szervezőjének engedélyével, az általa meghatározott beléptetési ponton lehetett belépni, azonban minden más, egyéb alternatív útvonal nyitva volt, ezek megközelítése minimális kerülővel járt.

A biztosításban résztvevő állomány a főváros területén a szükséges helyszínismerettel rendelkezik, így az alternatív útvonalakkal kapcsolatosan a szükséges információkkal rendelkeztek.

A zárások lépcsőzetesen, a menet haladásával összhangban kerültek feloldásra.

A panaszban szereplő ** azonosító számú és *** azonosító számú rendőrök a BRFK V. Kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály állományából láttak el csapatszolgálati feladatokat. A két rendőr – telefonos és személyes – meghallgatásuk során elmondták, hogy a tárgyi napon többen érdeklődtek tőlük a lezárással kapcsolatosan, de a panaszos által kifogásolt konkrét esetre nem emlékeztek, ahogy arra sem, hogy bárki a parancsnokot kérte volna a helyszínre.

A panaszban megnevezett parancsnok a V. fasor – B. utca – A. út – K. körönd által határolt terület parancsnoka volt, feladatát a kijelölt mozgáskörzetben látta el.

A Rendészeti Helyettes rögzítette, hogy a Szivárvány Misszió Alapítvány által bejelentett rendezvényt Budapest Rendőrfőkapitánya határozatában a Gytv. 8. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazása alapján megtiltotta. A tiltó határozatot a Fővárosi Törvényszék hatályon kívül helyezte, ezért azt tudomásul vettnek kellett tekinteni. 2012. június 7-én 17 órakor egyeztető tárgyalásra került sor, amelyen a főszervező tájékoztatást kapott, hogy a 2012. június 7-ére a H. térre a Pozsonyi csata emlékére kulturális rendezvény megtartását jelentették be. A rendezvényt szervező alapítvány a Hősök tere érintett közterületére használati megállapodást kötött Budapest Főváros Önkormányzatával. A tájékoztatást követően a főszervező a Budapest XIV. kerület V. – O. sétány – B. út – A. utca útvonalra módosította bejelentését, amelynek időtartamát 14 óra és 19 óra között határozta meg.

Az átirat szerint a panaszos azon állítása, hogy a rendezvényt 2 órával későbbre tervezték, nem helytálló, továbbá vele szemben rendőri intézkedésre nem került sor.

2) A Rendészeti Helyettes ugyanazon panaszos és esemény vonatkozásában, azonban eltérő – *FRP/580/2012/Pan* – helyszínen történt panasz kapcsán szintén tájékoztatást nyújtott a Testület megkeresése alapján, amely átirat a vizsgált esetet illetően úgyszintén tartalmaz releváns információkat.

2012. július 7-én végrehajtott rendőri biztosítással kapcsolatban a BRFK Rendészeti Szervek Biztosítási Osztálya *** RTÜK. számon biztosítási tervet készített, „a Szivárvány Misszió Alapítvány, a Pro Libertate Alapítvány, és a *F. H.* magánszemély által bejelentett rendezvények rendőri biztosításáról” címmel, „mely korlátozott terjesztésű irat 2022. 07. 01-ig, mivel az abban szereplő adatok, az abból levonható következtetések, illetve a tervben szereplő adatok érvényességi időn belüli nyilvánosságra hozatala, jogosulatlan megszerzése, módosítása vagy felhasználása, illetéktelen személy részére hozzáférhetővé, valamint az arra jogosult számára hozzáférhetetlenné tétele megzavarja a rendőrség, mint állami, vagy a közfeladatot ellátó szerv működési rendjét, feladat és hatáskörének gyakorlását és ezáltal közvetve Magyarország törvényben meghatározott érdekeit hátrányosan érinti.”

Budapest Rendőrfőkapitányának egyedi utasítása – „a 2012. június 27-étől 2012. július 8-áig tartandó rendezvények biztosításával kapcsolatos rendőri feladatok végrehajtásáról szóló *****.ált számú egyedi utasítás módosításáról – az alábbiakat tartalmazza.

Az Rtv. 30. § (1) és (3) bekezdése alapján 2012. június 25-én 00 órától július 8-án 24 óráig Budapest területére fokozott ellenőrzést elrendelő fenti egyedi utasítást módosította, mégpedig a következőképpen. Módosította egyrészt az egyedi utasítás címét („Egyedi utasítás június 25. napjától július 1. napjáig tartandó rendezvénnyel kapcsolatos megerősített rendőri szolgálat, valamint a július 1. napjától július 8. napjáig megtartandó rendezvény biztosításával kapcsolatos feladatok végrehajtása”), másrészt a rendelkező részét.

Az új rendelkező rész szerint: „A fenti jogszabályhely, továbbá a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 51. § (6) bekezdése és 90. § (6) bekezdése alapján a csapaterőnek és a rendőrfőkapitánynak a biztosításában, illetve a fokozott járőrszolgálatba való részvétele során fokozott ellenőrzést a következők szerint határozom meg: A központi biztosításba, illetve a megerősített járőrszolgálatba beosztott állomány a fokozott ellenőrzés keretében figyelemmel kíséri a rendezvényre érkezőket, megakadályozza az esetleges jogsértések kialakulását. Ennek keretében szűrőpróbaszerű igazoltatásokat, ruházat- és csomagátvizsgálást hajt végre. A központi biztosításba, illetve a megerősített járőrszolgálatba beosztott egyenruhás rendőri állomány az Rtv. 13. §-a alapján, illetőleg kérésre közreműködik az esetlegesen megbomlott rend helyre állításában. Jogsértés esetén végrehajtja a szükséges intézkedést.”

A Rendészeti Helyettes ezen átirata szerint (is) 2012. július 7-én több rendezvény rendőri biztosítására került sor a Főváros területén. Nevezetesen: a Szivárvány Misszió Alapítvány rendezvénye 14 órától 19 óráig (Helyszín: Budapest XIV. kerület O.sétány – D. sétány – D. út – V. fasor – B. utca – A. út – B. út –A. utca); Pro Libertate Alapítvány rendezvénye 18 órától 21 óráig (Helyszín: Budapest XIV. kerület, H. téren); *F. H.* magánszemély által bejelentett rendezvény 2012. július 7-én 15 órától 19 óráig (Helyszín: Budapest V., kerület E. tér, a mesterséges tó mellett, valamint az A.Klub felett elhelyezkedő, füvel borított területen).

A rendőri erők számával és annak indokoltásával kapcsolatosan a Rendészeti Helyettes előadta, hogy a rendelkezésre álló információk, valamint az előző évek tapasztalatai alapján fel kellett készülni az olyan jellegű cselekményekkel szembeni rendőri intézkedések végrehajtására, melyek a rendezvény megzavarására irányulnak. A rendezvény környezetében megjelenő ellentétes érzelmű személyek által tanúsítandó jogellenes cselekmények megelőzése és megakadályozása érdekében a rendezvény fokozott, jelentős létszámú erővel, és megfelelő technikai eszközzel (kordon) történő rendőri biztosítása volt indokolt.

A rendőri biztosítást a BRFK és a Készenléti Rendőrség (a továbbiakban: KR) állománya hajtotta végre. A vaskordon és a rendőri sorfal indokoltságának kérdését illetően a Rendészeti Helyettes azt rögzítette, hogy a terv készítését megelőzően felvették a kapcsolatot az operatív szervekkel, az általuk, a biztosítás szempontjából releváns információk alapján került megszervezésre, illetőleg végrehajtásra a rendőri biztosítás.

3) A KR által megküldött dokumentumok az alábbi releváns adatokat tartalmazzák.

A KR Parancsnoka a Testületet megkeresése alapján arról tájékoztatta, hogy a BRFK vezetője 2012. július 7-én 00 órától, 2012. július 8-án 24 óráig, Budapest teljes területére fokozott ellenőrzést rendelt el.

A panaszossal szemben a KR állományába tartozó rendőrök nem intézkedtek, így arról képes/vagy hangfelvétel nem áll rendelkezésre.

III.

A Testület a panasz eljárás keretében mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy hatásköri szabályai alapján mely panaszosi sérelmek vizsgálatát végezheti el.

A Testület eljárását az Rtv. a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”. Ugyanezen törvényhely (3) bekezdése szerint a panasz meghatalmazott útján is előterjeszhető.

E rendelkezés alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházatsomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegosztatás stb.),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

Az Rtv. fent utalt – 92. § (1) és (3) bekezdésében rögzített – rendelkezése alapján a Testület eljárását – akár személyesen, akár képviselő útján – csak az a személy kezdeményezheti, akit a rendőri intézkedés közvetlenül érintett.

Erre figyelemmel a Testület nem vonta vizsgálatai körébe a panasz azon részeit, amelyekben a panaszos a kifogásolt események helyszínén és idején vele együtt jelen volt más személyt ért sérelmekről (a felvételen látható és hallható hölgy alternatív tömegközlekedési útvonalra vonatkozó kérése) számol be.

A Testület tehát a panasz azon részeit, amelyek a rendezvény más résztvevőivel szemben tanúsított rendőri magatartást kifogásolják, hatáskör hiányában nem vizsgálhatta.

A panaszos beadványa és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott rendőrségi dokumentumok ismeretében – az intézkedés idején hatályos jogszabályi rendelkezéseket alapul véve – a Testület vizsgálata tárgyává tette ugyanakkor a rendőrségnek a területet lezáró biztonsági intézkedését, a panaszos továbbhaladásának megakadályozását, valamint a panaszosnak nyújtott rendőri felvilágosítást.

A Testület a panasz eljárás során arra a megállapításra jutott, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosoknak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz és a XXVII. cikkében biztosított szabad mozgáshoz fűződő alapvető jogát, az alábbiak szerint.

1) A Testület a panaszhoz kapcsolatosan, amely a rendőrségnek a B. utca területét lezáró biztonsági intézkedését érinti, az alábbi megállapításokat teszi.

Az Rtv. 37. §-ának e) pontja szerint, a rendőr az önvészélyes állapot, vagy a személyeket, illetőleg az anyagi javakat közvetlenül fenyegető veszélyhelyzet megszüntetése érdekében területet lezárhat, és megakadályozhatja, hogy oda bárki belépjen, vagy onnan távozzék, illetőleg az ott tartózkodókat távozásra kötelezheti.

A rendőrség a szóban forgó napon – több más rendezvény mellett – a Szivárvány Misszió Alapítvány által bejelentett 14 órától 19 óráig tartó rendezvény biztosításában vett részt, a korábbiakban már említett útvonalon. A rendőrségnek – információi és a korábbi évek tapasztalatai alapján – arra kellett felkészülnie, hogy a rendezvény megszavarására irányuló cselekmények megakadályozása végett rendőri intézkedés végrehajtása válik majd szükségessé. Ezért a vonulások rendezvény környezetében megjelenő ellentétes érzelmi személyek által tanúsítandó jogellenes cselekmények megelőzése és megakadályozása érdekében fokozott, jelentős létszámú erővel és megfelelő technikai felszereléssel (kordon) rendőri biztosítás vált indokolttá.

A tervezett útvonal alapján a területlezárás kiterjedt a panasszal érintett helyszínre is. A környék lezárására abban a formában került sor, hogy a felvonulás útvonalával érintett, a jól észlelhető, kordonnal lezárt területre csak a rendezvény szervezőjének engedélyével, az általa meghatározott beléptetési ponton lehetett belépni, azonban minden más, egyéb alternatív útvonal nyitva volt, ezek megközelítése minimális kerülővel járt. Emellett az említett területre csak azok számára biztosított a rendőrség belépést a rendezvény időtartama alatt, akik

valamilyen igazolt okból (ott lakók) kívántak belépni. A zárások lépcsőzetesen, a menet haladásával összhangban kerültek feloldásra.

A Testület a korábbi tapasztalatokra való hivatkozást elfogadva, az említett nap eseményeinek ismeretében jogszerűnek és indokoltnak találta a rendezvény helyszínére vonatkozó fokozott ellenőrzés, továbbá területlezárás elrendelését a panaszolt helyszín vonatkozásában.

A Testület rendelkezésére állt a korábbiakban említett másik panasz kapcsán számos videofelvétel, valamint 2012. július 7-én kelt rendőri jelentések, amelyek a rendőrség előzetes feltételezését visszaigazolták. A felvételek megtekintése során azt tapasztalta a Testület, hogy a későbbiekben a Parlament előtti útszakaszon, illetve az Alkotmány utca elején és a Vidékfejlesztési Minisztérium előtti területen olyan személyek csoportja jelent meg, amely nyilvánvalóan a vonulós rendezvénnyel szemben kívánt fellépni. Ezt igazolták vissza a megtapasztalt bekiabálások („mocsos buzik”), illetve a tömeg egyes – aktív, több esetben agresszív – megnyilvánulásai, így például a kordon megbontásra irányuló tevékenység. A rendőrségi dokumentumokból az derült ki, hogy a Kossuth tér – Alkotmány utca kereszteződés, valamint a Kossuth tér – amely eredetileg sem a vonulós rendezvény része, sem statikus rendezvény fix helyszíne nem volt – biztosítása azért vált szükségessé, mert az Erzsébet téren megtartott rendezvényről kb. 100-150 fő a Kossuth tér irányába indult a rendőrség bűnügyi információi szerint azzal a céllal, hogy ott a Szivárvány Misszió Alapítvány rendezvényét megzavarják. A Testület megítélése szerint ezen körülmények mind azt igazolják, hogy a rendőrség jogszerűen alkalmazott útlezárást 14 óra 39 perckor a Benczúr utca vonalában.

A Testület ezen megállapításánál figyelemmel volt az Rtv. 15 §-ában szabályozott arányosság követelményére is, mely szerint több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár. A rendőrségi iratokból világosan kitűnik, hogy útlezárást csak a szükséges ideig alkalmaztak, ugyanis a lezárások lépcsőzetesen, a menet haladásával összhangban kerültek feloldásra.

Az Rtv. már idézett 37. § e) pontja a rendőrségnek felhatalmazást nyújtott a terület lezárására, amely eszközt a Testület indokoltnak, célszerűnek és arányosnak találta a megismert körülmények fényében. **A fentiek alapján a Testület megállapítja, hogy a rendőrség a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően eljárva, helyesen mérte fel a helyzetet, így a panaszos mozgásszabadsághoz való alapvető joga nem sérült a biztonsági intézkedés alkalmazása során.**

2) A panaszos mozgásszabadságának korlátozásával kapcsolatban a Testület a következőket rögzíti.

Az eljáró rendőr feladata a sérelmezett események idején az volt, hogy a zárás végrehajtásában, két fázisban közreműködjön. Először azt felügyelte, hogy a lezárt területre csak azok lépjenek be, akik a lezárt területen belül laknak. A második fázisban, amikor a felvonulás megkezdődött, a kordont teljesen le kellett zárni, nem engedhetett át senkit sem befelé, sem kifelé. Feladatait az aznapra elrendelt fokozott ellenőrzés, valamint az iratokban meghatározott területzárás intézkedések szerint végezte.

Az egyértelműen megállapítható, hogy a panaszos nem a megjelölt helyszínen lakik, a panaszból és a videofelvételből is kiderül, hogy nem is igazolt ilyen körülményt a rendőröknek. Figyelembe véve az elmúlt években a Meleg Méltóság Menetét ért támadásokat, és azt, hogy a panaszban foglalt napon is jelentős számú ellentüntető gyűlt össze a városban, a Testület a gyülekezéssel érintett terület lezárását indokolt és arányos intézkedésnek ítélte meg, különösen az Emberi Jogok Európai Bíróságának esetjogában kikristályosodott azon elv fényében, amely szerint az államnak pozitív kötelezettsége áll fent a békés gyülekezések külső támadásoktól való megvédésére (Plattform „Ärzte für das Leben” kontra Ausztria, 10126/82. sz. ügy, 32. §)

Jogszerűen lépett tehát fel a panaszossal szemben a rendőr akkor, amikor a Testület által jogszerűnek elfogadott területlezárásnak egyedileg érvényt szerezve a panaszos továbbhaladását megakadályozta. A Testület ezért megállapította, hogy a panaszos szabad mozgáshoz való jogát nem érte sérelem, annak korlátozására jogszerűen – az Rtv. ismertetett rendelkezéseivel összhangban – került sor.

3) A Testület ezt követően a panaszosnak adott felvilágosítást vonta vizsgálatának körébe.

A panaszos sérelmezte, hogy hiába kért „megfelelő hangerővel, magyar nyelven” tájékoztatást az útlezárás okáról, a *** és *** azonosító számot viselő rendőrök nem megfelelő választ adtak az ő kérdésére, elsőként az hangzott el: „Nem tudom, az a feladatom, hogy itt álljak.”, másodsor pedig „A rendezvény biztosítása miatt van lezárva”.

A tájékoztatás megadása kapcsán a Testület utal rá, hogy az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdése értelmében a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonszükségletet közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak.

Ezen túlmenően, az Rtv. 24.-ának § (1) bekezdése azt is kimondja, hogy a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A hivatkozott rendelkezések alapján a panaszos joggal várhatta el, hogy az eljáró rendőröktől az érvényben lévő zárásról valós tájékoztatást kapjon.

A rendőrségi iratok szerint a két rendőr telefonos és személyes meghallgatása során elmondta, hogy a fenti napon többen érdeklődtek a lezárásról, de a konkrét esetre nem emlékeznek, mint ahogy arra sem, hogy bárki a parancsnokot kérte volna a helyszínre. A tájékoztatás kitér arra is, hogy a biztosításban résztvevő állomány a főváros területén a szükséges helyismerettel rendelkezik, így a szükséges információkkal rendelkeztek.

A panaszos által beküldött hangfelvételen a panaszos érdeklődik az útlezárás oka felől. Az elsőként megszólított járőr valóban tanácstalan, mivel a panaszossal egy időben jelenlévő hölgy kicsit ingerülten kérdezi, hogy hogyan tudna eljutni valamelyik buszmegállóba, azonban az ekkor odalépő rendőr tisztán érthetően válaszol a panaszos kérdésre, nevezetesen, hogy rendezvény miatt van lezárva az adott útszakasz. A kapott választ a panaszos cáfolja, mely szerint itt nincsen rendezvény, mire a rendőr elismétli, hogy a rendezvény biztosítása miatt van lezárva az utca. A beszélgetés későbbi részében a rendőr

udvarias hangon közli a hölgygel, hogy sajnos nem engedheti át a kordonon, de felajánlja, hogy nagyon szívesen szól a helyszíni biztosítás parancsnokának. A panaszos közli, hogy ő szeretné és megvárja a parancsnok urat. A panaszos által másik rendelkezésre bocsátott hangfelvételen érdemi információ a beszélgetés kimenetelét illetően nem hallható, azon a panaszos mindössze annyit állapít meg, hogy „ez vice”, illetve megkérdezi, hogy kitől kapta a rendőr ezt az információt, amire feleletként elhangzik a helyszíni biztosítás parancsnok neve.

Jelen esetben tehát a panaszos által csatolt videó alapján megállapítható, hogy a panaszos felvilágosítást kapott a helyszínen tartózkodó rendőröktől az útlezárás okáról. Fontosnak tartja felhívni a Testület ebben a körben a figyelmet arra a körülményre is, hogy a rendőrség az útlezárásokról internetes oldalán és a sajtón keresztül megfelelően tájékoztatta a lakosságot, amellyel jogszabályi kötelezettségének is eleget tett.

Megjegyzzi a Testület azt is, hogy a panaszos, ahogy az idén, az elmúlt években is rendszeresen jelen volt a Szivárvány Misszió Alapítvány által szervezett felvonulásokon, ahol a történéseket rendszeresen fényképezte és rögzítette, és ezzel kapcsolatban több beadványt is előterjesztett a Testületnél. (Így a 2009. évi felvonulással kapcsolatos panaszáról a 17/2010. (I. 13.) számú, a 2010. évi felvonulással kapcsolatos panaszáról a 74/2011. (III. 30.) számú, a 2011. évi felvonulással kapcsolatos panaszáról a 23/2012. (I.31.) számú, illetve a 2012. évi felvonulással kapcsolatos másik panaszáról a 194/2013. (VI. 12.) számú állásfoglalásban döntött a Testület.) Ezek alapján feltételezhető, hogy a panaszos, ahogy a korábban is, ez alkalommal is tájékozódott a felvonulás útvonaláról, a környéken zajló lezárásokról, így tudott a biztosítás létéről, valamint annak okáról.

A Testület arra figyelemmel, hogy a panaszos az eljáró rendőröktől az érvényben lévő tilalomról valós tájékoztatást kapott, tisztességes eljáráshoz való jogának megsértését a felvilágosítás tartalma kapcsán nem állapította meg.

IV.

A Testület megállapítása szerint a rendőrség a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően eljárva, helyesen mérte fel a helyzetet, így a panaszos mozgásszabadsághoz való alapvető joga nem sérült a rendőrség biztonsági intézkedése alkalmazása során. Ebből következően jogszerűen lépett fel a panaszossal szemben a rendőr akkor, amikor a Testület által jogszerűnek elfogadott területlezárásnak egyedileg érvényt szerezve a panaszos továbbhaladását megakadályozta. A Testület a rendőrök által adott felvilágosítással kapcsolatban arra a megállapításra jutott, hogy a panaszos az érvényben lévő tilalomról valós tájékoztatást kapott, ezért a tisztességes eljáráshoz való jogának megsértését nem állapította meg.

Mindezekre tekintettel a Testület állásfoglalását a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki, és az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2013. szeptember 18.

Dr. Kozma Ákos

testületi tag (elnökhelyettes)

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET